

Eski Elektronik Eşyalarınıza Ne Oluyor?

Bilgisayar, telefon ve televizyon gibi eski elektronik eşyaların sayıları her yıl hızla artıyor. Artık elektronik eşya o kadar ucuzladı ki, bozulduklarında tamir ettirmek yerine yenisi almak daha kolay. Daha düşük kalitede ve daha kısa ömre sahip olsalar da farketmiyor. Bunun sonucunda da elektronik eşya atıkları en hızlı büyüyen atık tipleri arasında.

Çoğu gelişmiş ülkede, "kullan - at" ülke kültürünün parçası olduğu için, sunulan çözümler daha geride kalırken, e-atığın miktarı dramatik olarak artıyor. Daha sıkı düzenlemelerin olduğu Avrupa Birliği ülkelerinde bile e-atığın yüzde yetmiş beşi kayıt altında değil. Her yıl yaratılan 8,7 milyon ton e-atığın 6,6 milyon tonu geri dönüştürülememekte.

ABD'de ise elektronik atıklarla ilgili çok az düzenleme var. Elektronik atıkların %20'den daha azı yeniden dönüşüm için kullanılıyor. PC'lerde bu oran %10 ve TV'lerde ise %14 olarak daha da düşük.. Dijital TV'lere geçiş ise kullanılmayan analog TV'lerin miktarında aşırı derecede artış getirmiş.

ABD'deki e-atığın % 20'si ise dışarıya ihraç edilir. Çünkü ABD biriktirilmiş e-atığın Afrika ve Asya'ya gönderiminin yasal olduğu birkaç ülkeden biri. Yeniden dönüştürülemeyen büyük miktardaki elektronik atığın sebepleri aşağıda sayılan nedenlerle açıklanabilir:

Depolama: Eski elektronik parçalar ve aletler çoğunlukla kullanıcıların evlerinde saklanır. Bu ise onların atılacağı günü geciktirmeye hizmet eder ve efektif olarak tekrar kullanım şanslarını azaltır.

Toprağa gömme/yakma: Elektronik atıklar ev atıklarıyla karşılaştırılınca çoğu zaman dönüştürülmeden toprağa gömülür ya da yakılırlar. Her iki yol da toksik kimyasalların çevreye zarar vermesine yol açar.

Tekrar kullanım ve ihraç: Eski bilgisayarlar ve telefonlar sık sık tekrar kullanım ya da dönüşüm için gelişmekte olan ülkelere gönderilirler ve bu da daha özensiz ve işlenmemiş yine çevre kirliliğine yol açacak elektronik atıklara yol açar.

Çözümler

Açık ve kesin çözümlerden biri çoğu elektronik firmalarının ürünlerinden en zararlı toksik kimyasalları elimine etmeleri ve kendi yeniden dönüşüm programlarını düzeltmeleridir. En

son yeni cep telefonu ve dizüstü bilgisayarlar için çok geniş talep olduğu ve bu satışlardan çok geniş bir alanda kâr yapabildiği için şirket ve firmaların bunu ihmal etmemeleri gerekir.

En önemli bilgisayar üreticileri ise biraz daha iyisiyle şu an ortalama %9 geri dönüşüm oranına sahip. Bu demektir ki büyük şirketler kendi eski sayılabilecek ürünlerinin %90'ını yeniden dönüştürmektedir.

Greenpeace Ağustos 2006'dan beri, başlıca elektronik malzeme üretici firmalarını toksik kimyasalları atmak ve yeniden dönüşüm programlarını iyileştirmek için aldıkları hayati önlem ve adımlar bakımından değerlendiriyor

Kaynak: Greenpeace Akdeniz

<http://www.bugday.org/article.php?ID=2454>